

VEŘEJNÁ KONZULTACE K POKROČILÉ VIRTUALIZACI – SPLYNUTÍ VOB S VBZP

Připomínky/komentář

Obecný komentář

Navrhovaný princip změny byl předmětem diskuse už v rámci připomínek k novelizaci PTP v roce 2016, kdy jsme v našich připomínkách poukazovali na možná rizika navrhovaného modelu (zvýšení cen pro zákazníky).

Z pohledu zákazníků rozumíme proklamovaným základním tezí tak, jak jsou uvedeny v předloženém materiálu. Primárními jsou snahy o zjednodušení modelu obchodování, zlepšení atraktivity skladování, zvýšení aktivního využívání skladovacích kapacit na území ČR spolu se zvýšením poptávky po skladování a nezhoršováním lokálních podmínek pro zajištění BSD (resp. minimalizaci rizika uzavírání zásobníků plynu plynoucího ze stávající nižší ceny uskladnění) prostřednictvím de facto splynutí bodů zásobníků plynu s virtuálním obchodním bodem. Nepodporujeme však umělé dotování těchto zásobníků, které se za převládajících tržních podmínek ukážou jako dlouhodobě neefektivní.

Přesto se zamýšlíme nad dopadem navrhované změny do celkové ceny pro spotřebitele versus očekávané přínosy, neboť primárně jsme vedeni právě výhradně snahou nezvyšování ceny pro koncové zákazníky resp. velké průmyslové spotřebitele zemního plynu na území ČR ani aktuálně, ani do budoucna v návaznosti na jakákoli přijatá opatření v případě budoucích, dnes ještě neznámých resp. nediskutovaných změn/vlivů.

Jak je uvedeno v návrhu Pokročilé virtualizace předloženém ke konzultaci, v případě výnosů z rezervace přepravní kapacity z/do zásobníků plynu se jedná o výnosy v celkové výši cca 100 mil. Kč. při celkových výnosech z přepravy cca 2 mld. Kč. – jedná se tedy řádově o cca 5% celkových výnosů, které by v případě aplikace principů pokročilé virtualizace musely být přelokovány.

Diskutovány jsou přitom následující možnosti:

1. Úprava vstupních tarifů na hraničních bodech (zvýšení vstupního nebo zvýšení vstupního při současném snížení výstupního tarifu); náklady na vstupních bodech jsou přitom určující pro rozdíl mezi trhem DE a CZ, při zvýšení rozdílů dojde k navýšení ceny pro koncové zákazníky; Předložený dokument uvádí, že pouze pokud obchodníci aktivně již nyní využívají skladovací kapacity zásobníků na území ČR, nemělo by toto opatření cenový dopad – s tímto tvrzením nesouhlasíme – klíčová je hodnota rozdílu mezi DE a CZ, snížené náklady na přepravu u zásobníků plynu spíše povedou ke zvýšení cen za uskladnění a nebudou mít pozitivní vliv na typicky rovnoměrně odebírající velké zákazníky;
2. Realokace výnosů nevybraných na přepravě z/do zásobníků plynu na domácí bod; v takovém případě budou zvýšené náklady mít přímý dopad do ceny distribuce. Je sice uvedeno, že se jedná řádově o promile celkových nákladů, stále ale jde o řád desítek haléřů až jednotek Kč/MWh, který je pro velké zákazníky při jejich odběru důležitý!

Předložený návrh přitom neuvádí:

1. žádné jiné alternativní nástroje k zatraktivnění zásobníků – hovoří se pouze o splnutí VOB a VBZP, tedy prakticky jenom o realokaci prostředků - z našeho pohledu v náš neprospěch;
2. jak by se případně na realokovaných nákladech na přepravu podíleli provozovatelé zásobníků plynu (nebo v kombinaci s obchodníky využívajícími zásobníky plynu) – opatření by podle výše uvedeného mělo podporovat/chránit především jejich core bussiness...
3. jak by technicky a smluvně bylo vyřešeno zajištění přepravy plynu z/do zásobníků (plyn bude do/ze zásobníků zapotřebí vtlačet/těžít, jaká budou pro přepravu pravidla?);
4. problematiku řešení ceny za přepravu u krátkodobých skladovacích produktů, protože právě krátkodobě produkty lépe odrážejí nákupní model resp. standardní model kontraktů pro dlouhodobé zajištění komodity u velkých průmyslových spotřebitelů, kdy dopředu jsou pomocí burzovních kalendářových produktů fixovány dnes již pouze části plánovaného odběru, nezdědka jsou využívány měsíční produkty a flexibilita (často větší části plánované spotřeby) je zajišťována dokupem na denním spotovém trhu.

Návrh/závěr

S ohledem na diskutovaná rizika a negativní dopad realokace nákladů na zákazníky a s ohledem na podle našeho názoru nekompletní návrh za nepodporujeme uvedený princip „pokročilé virtualizace“.

Dořešeno by mělo minimálně být:

1. jak se budou na realokaci nákladů resp. na celém řešení podílet provozovatelé PZP a obchodníci využívající PZP;
2. jakým způsobem budou podpořeny krátkodobé kapacity – snížení ceny přepravy a případně i produktů ze strany provozovatelů PZP;
3. další způsoby, kterými případně lze dosáhnout zlepšení atraktivnosti uskladňování plynu v zásobnících.

22.05.2017